

Wetsvoorstel Zaaizaad- en Plantgoedwet

Effecten voor bedrijven

drs. M. Jansen

drs. M.J.F. Tom

Zoetermeer, 2 april 2002

Dit onderzoek is gefinancierd door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij EIM. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, alsmede opslag in een retrieval system, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van EIM.

EIM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

The responsibility for the contents of this report lies with EIM. Quoting of numbers and/or text as an explanation or support in papers, essays and books is permitted only when the source is clearly mentioned. No part of this publication may be copied and/or published in any form or by any means, or stored in a retrieval system, without the prior written permission of EIM.

EIM does not accept responsibility for printing errors and/or other imperfections.

Inhoudsopgave

	Voorwoord	5
1	Inleiding	7
1.1	Onderzoeksvragen	7
1.2	Meetmethode	7
1.3	Opbouw van de rapportage	8
2	Informatieverplichtingen huidige ZPW	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Informatieverplichtingen uit de ZPW	9
2.3	Overzicht administratieve lasten	17
3	Effecten voor bedrijven van het wetsvoorstel ZPW	19
3.1	Verbetervoorstellen en aanpak van effectmeting	19
4	Samenvatting	21
	Bijlage	
I	Berekenmethodiek Mistral®	23
II	Bepaling van het tarief	27

Voorwoord

In het in 2001 verschenen MDW-rapport "Met recht gekweekt" is onder andere een aantal aanbevelingen opgenomen om de administratieve lasten voor bedrijven te verminderen. Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) is mede naar aanleiding van dit rapport bezig met het aanpassen van de Zaaizaad- en Plantgoedwet (ZPW). Het Ministerie heeft EIM gevraagd om voor de Memorie van Toelichting en ten behoeve van Actal de effecten voor de administratieve lasten van de wetswijziging te meten voor het bedrijfsleven.

Aan het onderzoek is medewerking verleend door deskundigen die beroepsmatig te maken hebben met de verplichtingen uit de uit de Zaaizaad- en Plantgoedwet (ZPW). In het bijzonder danken wij de heer Van Ruiten (Naktuinbouw), de heer Kroon (NAK), de heer Venema (LEI), de heer Bonthuis (Plant Research International B.V.), de heer Neerbos (Raad voor het Kwekersrecht), de heer Bakker (Commissie voor de samenstelling van de Rassenlijst voor Bomen), mevrouw Veldhuizen en de heer Van Ettekoven (Commissie Toelating Groenterassen) en de heer Moerman (Plantum NL) voor het delen van hun specifieke kennis met ons.

1 Inleiding

1.1 Onderzoeksvragen

In 2001 is het MDW-rapport 'Met recht gekweekt' verschenen. In dit rapport is een aantal aanbevelingen opgenomen om de administratieve lasten voor bedrijven te verminderen. Het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) is mede naar aanleiding van dit rapport bezig met het aanpassen van de Zaaizaad- en Plantgoedwet (ZPW). Het Ministerie heeft EIM gevraagd om voor de Memorie van Toelichting en ten behoeve van Actal de effecten voor de administratieve lasten van de wetwijziging te meten voor het bedrijfsleven. Het ministerie heeft daarbij de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Wat is het aantal aanvragen van kwekersrecht bij de Raad voor het Kwekersrecht?
- Wat is het aantal bedrijven dat kwekersrechten aanvraagt?
- Wat is het aantal fte's werkzaam bij de Raad voor het Kwekersrecht?
- Wat is het aantal keuringen en controles uitgevoerd door NAK en Naktuinbouw?
- Wat is het aantal fte's dat gemoeid is met de keuringen en controles uitgevoerd door NAK en Naktuinbouw?
- Wat is het aantal bedrijven dat door het wetsvoorstel geraakt wordt?
- Wat zijn de categorieën bedrijven die door het wetsvoorstel geraakt worden?
- Wat zijn de effecten voor de administratieve lasten van het wetsvoorstel voor de bedrijven? Hierbij wordt gekeken naar:
 - de administratieve lasten in de huidige situatie;
 - een effectmeting voor de toekomstige situatie op basis van het wetsvoorstel (besparingen voor het bedrijfsleven);
 - een overzicht van de informatieverplichtingen;
 - het uurtarief voor bedrijven.

In het vervolg van dit rapport zullen de onderzoeksvragen beantwoord worden. De onderzoeksvragen hebben betrekking op drie informatieverplichtingen¹ uit de ZPW:

- 1 aanvraag van kwekersrecht (Rassenregister);
- 2 aanvraag tot het in verkeer brengen:
 - aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen;
 - aanvraag tot het in verkeer brengen van bosbouwrasen;
 - aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen (B-lijst);
- 3 keuringen en controles door NAK en Naktuinbouw.

1.2 Meetmethode

Voor het in kaart brengen van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven van de huidige wetgeving en de voorgenomen wetgeving zal de Mistral[®]-methode² toegepast worden. Voor de bepaling van de administratieve lasten is zo veel mogelijk gebruikgemaakt van gegevens die verzameld zijn voor dit onderzoek bij de verschillende uitvoeringsorganisaties en commissies. In enkele gevallen is, wanneer

¹ Een informatieverplichting is een verplichting uit wetgeving, waardoor berichtenverkeer ontstaat tussen het bedrijfsleven en de overheid. De kosten voor bedrijven naar aanleiding van deze informatieverplichtingen worden (binnen de definitie van Actal) administratieve lasten genoemd.

² Meetinstrument administratieve lasten (Mistral[®]) is een instrument om de administratieve lasten voor het bedrijfsleven in kaart te brengen. Binnen de Mistral[®]-methode wordt gewerkt met Actal-conforme definities van administratieve lasten.

de betreffende gegevens niet aanwezig zijn bij de ondervraagde instellingen, een raming van de tijd- en/of kostenparameter gemaakt door EIM. Hiervoor is onder meer gebruikgemaakt van door EIM in opdracht van het Ministerie van LNV in 2001 uitgevoerd Quick Scan-onderzoek naar de administratieve lasten van LNV-wetgeving¹. De omvang van de administratieve lasten zal berekend worden over het jaar 2001. Voor de meting van de effecten als gevolg van het wetsvoorstel worden de frequenties van het jaar 2001 als uitgangspunt gebruikt.

1.3 Opbouw van de rapportage

In hoofdstuk 2 zal worden ingegaan op deze informatieverplichtingen uit de huidige ZPW. Hierbij zal een korte beschrijving gegeven worden van de verplichtingen en de handelingen die daarvoor door bedrijven verricht moeten worden. Vervolgens worden de administratieve lasten berekend en wordt ingegaan op de aanvullende onderzoeksvragen die betrekking hebben op de informatieverplichtingen. Aan het eind van hoofdstuk 2 wordt een kort overzicht gegeven van de administratieve lasten uit de huidige ZPW.

De verandering van de administratieve last voor bedrijven als gevolg van het wetsvoorstel wordt behandeld in hoofdstuk 3. Voor de interpretatie van het wetsvoorstel en de gevolgen voor bedrijven is gebruikgemaakt van het MDW-rapport 'Met recht gekweekt' en heeft overleg plaatsgevonden met de heer Van Winden van het Ministerie van LNV.

Tot slot wordt in hoofdstuk 4 een samenvattend overzicht gegeven met daarin kort de antwoorden op de onderzoeksvragen.

¹ P.J.M. Vroonhof en M. Jansen (2001), *Quick scan administratieve lasten bedrijven door wetgeving Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij*, Zoetermeer: EIM.

2 Informatieverplichtingen huidige ZPW

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de informatieverplichtingen uit de huidige ZPW weergegeven. Hierbij wordt aangegeven welke handelingen verricht moeten worden door het bedrijfsleven. Deze handelingen vormen de basis voor de berekening van de administratieve lasten voor bedrijven.

In paragraaf 2.2 wordt ingegaan op de informatieverplichtingen uit de huidige ZPW en de overige onderzoeks vragen die betrekking hebben op die informatieverplichting, en in paragraaf 2.3 worden de administratieve lasten uit de huidige ZPW samengevat.

2.2 Informatieverplichtingen uit de ZPW

De Zaaizaad- en Plantgoedwet (en onderliggende AMvB's en ministeriële regelingen) bevat verschillende informatieverplichtingen voor het bedrijfsleven. De meeste informatieverplichtingen hebben betrekking op het Kwekersrecht, het in het verkeer brengen van plant- en teeltmateriaal, en de keuringen en controles voordat de producten in het handelsverkeer gebracht mogen worden. Voor een aantal van deze informatieverplichtingen geldt dat ze slechts in zeer uitzonderlijke situaties voorkomen en bijna geen administratieve last met zich meebrengen voor bedrijven¹. De informatieverplichtingen hebben voornamelijk betrekking op de drie 'hoofdverplichtingen' uit de ZPW:

- 1 aanvraag van kwekersrecht (Rassenregister)
- 2 aanvraag tot het in verkeer brengen:
 - aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen;
 - aanvraag tot het in verkeer brengen van bosbouwrasen;
 - aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen (B-lijst);
- 3 keuringen en controles door NAK en Naktuinbouw.

In het huidige onderzoek wordt alleen de administratieve last van deze drie hoofdverplichtingen in kaart gebracht, omdat in deze verplichtingen zich de administratieve lasten voor bedrijven concentreren en omdat het wetsvoorstel op deze punten aangrijpt.

In de huidige situatie wordt door kwekers zowel het kwekersrecht aangevraagd als een aanvraag tot het in verkeer brengen. Hiervoor moet bij twee verschillende instanties een aanvraag ingediend worden. De aanvraag van het kwekerrecht geschiedt bij de Raad voor het Kwekersrecht. De aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen gebeurt bij de Commissie voor samenstelling van de rassenlijst voor landbouwgewassen, de aanvraag voor het in verkeer brengen van bosbouwrasen bij de Commissie voor de samenstelling van de rassenlijst voor bomen, en de aanvraag voor het in verkeer brengen van groenterassen bij de Commissie toelating groenterassen (ook wel B-lijst genoemd). Hieronder worden de aanvraagprocedures kort beschreven.

2.2.1 *Aanvraag van kwekersrecht*

Een aanvraag tot verlening van het kwekersrecht wordt door de Raad van het Kwekersrecht in behandeling genomen indien het aanvraagformulier, een ingevulde 'technische vragenlijst' en de betaling

¹ Deze aanname wordt gemaakt op basis van het door EIM uitgevoerde Quick Scan-onderzoek naar administratieve lasten van LNV-wetgeving. Overige verplichtingen zijn bijvoorbeeld het betalen van jaarcijns en het aanvragen tot toelating als keuringsinstelling. De omvang van deze verplichtingen wordt geraamd op slechts enkele duizenden euro's.

ontvangen zijn. Na controle van de aangeleverde gegevens, ontvangt de aanvrager een kennisgeving dat de stukken ontvangen zijn. De kennisgeving houdt in dat de aanvraag in behandeling wordt genomen. Bij deze kennisgeving ontvangt de aanvrager tevens nadere informatie over het in te sturen materiaal. Het ingezonden materiaal wordt onderzocht in Nederland of bij een van de zusterinstellingen in het buitenland. Dit onderzoek is het zogenaamde RKO-onderzoek (Registratiekwekersrecht Onderzoek). Bij vragen nemen de onderzoekers tijdens het onderzoek zo nodig contact op met de aanvrager. De aanvrager ontvangt een tussentijds rapport, eventueel met het verzoek tot betaling voor het vervolgonderzoek. Na afronding van het onderzoek ontvangt de aanvrager een eindrapport. Op basis van het eindrapport neemt de raad een beslissing, mede in aanmerking genomen de reactie van de aanvrager op het eindrapport en eventueel nadat de aanvrager is gehoord. Na verlening van het kwekersrecht wordt het ras ingeschreven in het Nederlands Rassenregister.

Omvang van de administratieve lasten en overige kerngegevens

Voor de bepaling van de administratieve lasten voor bedrijven worden op basis van de voorgaande beschrijving de volgende kernhandelingen meegenomen:

- aanvraag van kwekersrecht met behulp van formulier;
- ontvangen kennisgeving en verzoek tot levering materiaal voor RKO-onderzoek;
- verzamelen en versturen van materiaal voor RKO-onderzoek;
- jaarlijks op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het onderzoek (tussenrapportages);
- ontvangen en beoordelen van eindrapportage;
- ontvangen beslissing Raad van Kwekersrecht over al dan niet verlenen van kwekersrecht.

Een aanvraagprocedure duurt gemiddeld tussen 1 tot 3 jaar. Doorlooptijd wordt niet meegenomen als administratieve last, de jaarlijkse tussenrapportage geldt wel als administratieve last.

In 2001 zijn 797 aanvragen tot verlening van kwekersrecht in gediend bij de Raad voor het Kwekersrecht. Daarnaast zijn in 2001 642 verleningen van het kwekersrecht afgegeven door de Raad¹. Het invullen van de aanvraagformulieren kost ongeveer 60 minuten. Voor de levering van het onderzoeksmateriaal is een bedrijf dat zijn administratie op orde heeft niet veel tijd kwijt. Door de Raad worden geen gegevens verzameld over het aantal bedrijven dat kwekersrechten heeft aangevraagd en om welke typen bedrijven het gaat. Een medewerker van Plantum NL schat dat het hier om 200 à 250 bedrijven (inclusief vertegenwoordigers van buitenlandse veredelaars) gaat.

In tabel 1 is een raming gegeven van de administratieve last. In de tabel zijn de kernhandelingen weergegeven, de frequentie (het aantal maal dat de handeling in 2001 verricht is door bedrijven), het tarief² van de ondernemer die de kernhandeling uitvoert en de omvang van de administratieve last.

tabel 1 omvang van de administratieve lasten (2001): aanvragen van Kwekersrecht

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in min.</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
aanvraag van kwekersrecht met behulp van formulier	797	60	30,60	24.388
ontvangen kennisgeving en verzoek tot levering materiaal voor RKO-onderzoek	797	2	30,60	813
verzamelen en versturen van materiaal voor RKO-onderzoek	797	15	30,60	6.097

¹ Bron: Raad van het Kwekersrecht.

² Zie voor een nadere toelichting op het tarief Bijlage II.

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in min.</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
jaarlijks op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het onderzoek (tussenrapportages)	1.600*	30	30,60	24.480
ontvangen en beoordelen van eindrapportage	642	30	30,60	9.823
ontvangen beslissing Raad van Kwekersrecht over al dan niet verlenen van kwekersrecht	642	15	30,60	4.911
totaal				70.512

* *Het betreft hier een schatting.*

Bij de Raad van het Kwekersrecht houden 4,5 fte zich bezig met de verwerking van de aanvragen, rapporteren aan de aanvrager, beslissen over de aanvraag, etc.

2.2.2 *Aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen*

De aanvrager dient (meestal per e-mail) een aanvraagformulier in bij de Commissie voor de samenstelling van de rassenlijst voor landbouwgewassen. Na ontvangst door de Commissie wordt de aanvrager verzocht contact op te nemen met 'de uitvoerder' (diegene die het onderzoek gaat uitvoeren) over het aan te leveren materiaal voor het CGO-onderzoek (cultuur- en gebruikswaardeonderzoek). Tijdens dit onderzoek is er jaarlijks een tussenevaluatie tussen uitvoerder en aanvrager. Na 2 à 3 jaar is er een eindconclusie. Bij een positief advies wordt het ras opgenomen op de rassenlijst.

Omvang van de administratieve lasten en overige kerngegevens

Voor de bepaling van de administratieve lasten voor bedrijven worden de volgende kernhandelingen meegenomen:

- aanvraag van toestemming tot het in verkeer brengen met behulp van e-mail;
- ontvangen kennisgeving en verzoek tot levering materiaal voor CGO-onderzoek;
- verzamelen en versturen van materiaal voor CGO-onderzoek;
- jaarlijks op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het onderzoek (tussenrapportages);
- ontvangen beslissing Commissie.

In 2001 zijn 207 aanvragen tot opname op de rassenlijst ingediend bij de Commissie. 157 aanvragen werden ingediend door kwekers en 81 door vertegenwoordigers van buitenlandse bedrijven¹. De aanvraag duurt slechts enkele minuten en in sommige gevallen worden de aanvragen met meerdere tegelijk ingediend door de kweker of vertegenwoordiger.

In tabel 2 is een raming gegeven van de administratieve lasten.

tabel 2 omvang van de administratieve lasten (2001); aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in min.</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
aanvraag van toestemming tot het in verkeer brengen met behulp van e-mail	207	5	30,60	528
ontvangen kennisgeving en verzoek tot levering materiaal voor CGO-onderzoek	207	2	30,60	211

¹ Bron: Commissie voor de samenstelling van landbouwgewassen.

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in min.</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
verzamelen en versturen van materiaal voor CGO-onderzoek	207	15	30,60	1.584
jaarlijks op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het onderzoek (tussenrapportages)	415*	30	30,60	6.350
ontvangen beslissing Commissie	207	15	30,60	1.584
totaal				10.256

* *Het betreft hier een schatting.*

Bij de Commissie voor de Samenstelling van de Rassenlijst voor Landbouwgewassen houden 2,5 fte zich bezig met de verwerking van de aanvragen, rapporteren aan de aanvrager, beslissen over de aanvraag, etc.

2.2.3 *Aanvraag tot het in verkeer brengen van bosbouwrasen*

De aanvraag tot het in verkeer brengen van bosbouwrasen verloopt bijna identiek aan die voor landbouwgewassen, zij het dat de aanvraag moet worden ingediend bij de Commissie voor de samenstelling van de rassenlijst voor bomen.

Uit informatie van de Commissie, blijkt dat aanvragen tot het opnemen van bomen op de rassenlijst niet worden ingediend door het particuliere bedrijfsleven. Doordat het kweken van bomen soms wel 20 jaar in beslag neemt, gebeurt dit bijna altijd door overheidsinstanties en niet door particuliere bedrijven. Wanneer de aanvraag wordt gedaan door particuliere bedrijven is dit (bijna) altijd op verzoek van een overheidspartij. Er is met andere woorden geen sprake van administratieve lasten voor het particuliere bedrijfsleven en deze aanvraag zal dan ook buiten beschouwing gelaten worden in dit onderzoek.

2.2.4 *Aanvraag tot het in verkeer brengen groenterassen (B-lijst)*

In Nederland berust de verantwoording voor de toelating van groenterassen tot het handelsverkeer bij het Ministerie van LNV. Het ministerie laat op advies van de Commissie Toelating Groenterassen (CTG) groenterassen toe. Het rassensysteem is een doorzichtige procedure en gericht op een korte doorlooptijd.

Voor de aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen stuurt de ondernemer een aanvraagformulier in met een technisch beschrijvingsblad en een monster. Bij Naktuinbouw wordt dan het DUS-onderzoek uitgevoerd. Tegelijk wordt door de ondernemer een proef op het bedrijf uitgevoerd. Tijdens de oogstperiode komt een NAK-deskundige het proefveld bekijken en controleren. Vaak zijn er op een bedrijf meerdere proeven tegelijk uitgezet en komt de deskundige ze tegelijk bekijken.

De ondernemer moet tevens een resistentietoets uitvoeren en de uitslag aan de NAK sturen¹. Deze resistentieverklaring is nodig om toelating tot het verkeer te krijgen. Naar aanleiding van deze toets kunnen deskundige van Naktuinbouw aanvullende vragen stellen.

Wanneer alle resultaten binnen zijn, stelt Naktuinbouw een eindrapportage op en legt deze voor aan de aanvrager. De aanvrager stuurt deze aan zijn veredelaars ter inzage en ter becommentariëring.

Aan de hand van het geleverde commentaar reageert de ondernemer naar Naktuinbouw.

Zodra de ondernemer akkoord is gegaan stuurt Naktuinbouw de rapportage naar de Commissie Toelating Groenterassen. Deze geeft dan advies aan de Minister van LNV, die dan kan overgaan tot het toelaten van het groenteras.

¹ Het houden van een toets valt buiten de definitie van administratieve lasten en de tijd dat de ondernemer bezig is met het houden van deze toets wordt dan ook niet meegenomen. Het opstellen van de document met de onderzoeksresultaten is wel een administratieve last.

Omvang van de administratieve lasten en overige kerngegevens

Voor de bepaling van de administratieve lasten voor bedrijven worden de volgende kernhandelingen meegenomen:

- aanvraag van toestemming tot het in verkeer brengen;
- ontvangen kennisgeving en verzoek tot levering materiaal voor DUS-onderzoek;
- verzamelen en versturen van materiaal voor DUS-onderzoek;
- ontvangen van NAK-deskundige;
- houden en opsturen van resistentietoets;
- ontvangen van NAK-rapportage en versturen naar veredelaars;
- ontvangen beslissing Commissie.

Het CTG heeft in 2001 699 aanvragen ontvangen van 38 verschillende bedrijven¹. De doorlooptijd van het gehele proces is ongeveer anderhalf jaar.

¹ Bron: Commissie Toelating Groenterassen.

In tabel 3 is een raming gegeven van de administratieve lasten.

tabel 3 omvang van de administratieve lasten (2001): aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in min.</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
aanvraag van toestemming tot het in verkeer brengen	699	15	30,60	5.347
ontvangen kennisgeving en verzoek tot levering materiaal voor DUS-onderzoek	699	2	30,60	713
verzamelen en versturen van materiaal voor DUS-onderzoek	699	15	30,60	5.347
ontvangen van NAK-deskundige	699	10*	30,60	3.565
houden en opsturen van resistentietoets	699	15	30,60	5.347
ontvangen van NAK-rapportage en versturen naar veredelaars	699	45**	30,60	16.042
ontvangen beslissing Commissie	699	15	30,60	5.347
totaal				41.709

* *Vaak meerdere controles per keer, daarom is de tijdsbesteding langer.*

** *Het eindrapport wordt meestal gelezen door drie personen, de tijd is een optelling van de tijd dat deze personen daarmee bezig zijn.*

2.2.5 Keuringen en controles van NAK en Naktuinbouw

Als onafhankelijke organisaties voeren NAK en Naktuinbouw keuringen en controles uit zoals deze zijn voorgeschreven in de Europese richtlijnen en Nederlandse wetgeving (krachtens Zaaizaad- en Plantgoedwet). De keurmeesters van NAK en Naktuinbouw controleren bedrijven, het productieproces en het materiaal en de documenten die bij de verhandeling noodzakelijk zijn. Wanneer het materiaal aan de eisen voldoet, mag het materiaal in het handelsverkeer worden gebracht.

Omvang van de administratieve lasten en overige kerngegevens

De procedures met betrekking tot de controles van NAK en Naktuinbouw verschillen licht op bepaalde punten. Hieronder worden de administratieve procedures daarom apart beschreven voor NAK en Naktuinbouw.

Keuringen en controles door NAK

De keuring begint elk jaar met de aangifte. Hiervoor moeten de bedrijven met behulp van een formulier kenbaar maken welke percelen zij gekeurd willen hebben. Vervolgens vindt de veldkeuring plaats en ontvangen de bedrijven daarvan de uitslag. Wanneer de bedrijven de partijen teeltmateriaal gaan bewerken, dienen zij de vereiste labels te bestellen. Gedurende de bewerking vindt dagelijks fysieke controle van het teeltmateriaal door de keurmeester plaats.

De tijd die bedrijven kwijt zijn met controles verschilt sterk. De tijd varieert van één beoordeling van een half uur voor een perceel wintertarwe voor een bedrijf, tot dagelijkse bemoeienis bij de grote zaaizaadbedrijven tijdens bemonstering en certificering en bij de bewerkers van poot aardappelen. Het aantal keuringen dat verricht wordt door de NAK is daarom niet aan te geven door de NAK. Een groot aantal zaaizaadbedrijven is erkend voor een aantal activiteiten. De NAK voert bij deze bedrijven alleen een beperkte steekproef uit, terwijl bij andere bedrijven dagelijks keuringen worden uitgevoerd.

Als administratieve lasten voor bedrijven gelden:

- het bijhouden van administraties zodat bedrijfscontroles mogelijk zijn;
- het ontvangen en begeleiden van controleur van NAK bij controles en keuringen;
- het ontvangen en beoordelen van resultaten van de onderzoeken door NAK.

In totaal zijn er 6.000 aangesloten bedrijven, waarvan het merendeel pootgoedtelers (ca. 3.000), telers van zaaizaden (ca. 2.000) en overige (o.a. kwekers, handelaren, bewerkers). Bij de NAK zijn ongeveer 270 fte's werkzaam.

Om te komen tot een raming van de administratieve lasten heeft EIM een schatting gemaakt van het aantal controles. De raming is mede gebaseerd op het aantal aangesloten bedrijven en het aantal controleurs werkzaam bij de NAK. Er wordt geraamd dat er jaarlijks zo'n 300.000 uur aan controles bij bedrijven worden uitgevoerd. Hierin is rekening gehouden met keuringen die een half uur duren tot dagelijkse keuringen bij bedrijven.

In tabel 4 zijn de administratieve lasten opgenomen met betrekking tot de controles en keuringen van de NAK. Doordat de frequentie niet bekend is, kan alleen een totaalschatting gemaakt worden.

tabel 4 omvang van de administratieve lasten (2001): controles en keuringen van de NAK

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in uren</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
het bijhouden van administraties zodat bedrijfscontroles mogelijk zijn				
het ontvangen en begeleiden van controleur van NAK bij controles en keuringen				
het ontvangen en beoordelen van resultaten van de onderzoeken door NAK				
totaal	nb.	300.000	30,60	9.180.000

Keuringen en controles door Naktuinbouw

Bedrijven zijn er in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor dat het geproduceerde teeltmateriaal aan de gestelde eisen voldoet. Naktuinbouw houdt daarop toezicht door periodieke bedrijfscontroles, partijinspecties, laboratoriumbepalingen en door toezicht op de bedrijfsadministratie van relevante kwaliteitszaken.

Per soort gewas is er sprake van een gevarieerd toezicht en verschillen de keuringsaanpakken door Naktuinbouw. Zo varieert de bezoekfrequentie per bedrijf van 1-2 keer per jaar tot circa 25-26 keer per jaar. Ingeval er sprake is van een bedrijfsverzoek tot certificering door Naktuinbouw wordt in het algemeen een extra beoordeling uitgevoerd. Door bedrijven wordt voor de keuring jaarlijks benodigde informatie (aangifteformulieren/veldkeuringsformulieren) toegestuurd aan Naktuinbouw.

Het aantal bezoeken per bedrijf door NAK-keurmeesters varieert sterk gelet op de omvang/aard van de teelt/teeltcycli. Krachtens ZPW-voorschriften bedraagt het gemiddelde aantal bezoeken in de bloemisterijsector 5 à 6 per jaar, in de groentegewassen 5 à 6 per jaar en in de boomkwekerijgewassen 2 à 3 per jaar. Naktuinbouw schat het aantal keuringsbezoeken van NAK-keurmeesters op zo'n 20.000 per jaar, waarmee het aantal iets boven de ZPW-voorschriften ligt. Daarnaast is sprake van plantenpaspoortinspecties, die gecombineerd met kwaliteitscontroles maar ook afzonderlijk worden uitgevoerd. Bij Naktuinbouw zijn zo'n 4.200 bedrijven aangesloten, waarvan 700 in de bloemisterijsector, 500 in de groentegewassen en 3.000 in de boomkwekerijsector.

Als administratieve lasten voor bedrijven gelden:

- het jaarlijks opsturen van aangifteformulieren en veldkeuringsformulieren;
- het ontvangen en begeleiden van controleurs van Naktuinbouw bij controles en keuringen;

- het ontvangen en beoordelen van resultaten van de onderzoeken door Naktuinbouw.

In tabel 5 zijn de administratieve lasten opgenomen met betrekking tot de controles en keuringen van Naktuinbouw.

tabel 5 omvang van de administratieve lasten (2001): controles en keuringen van Naktuinbouw

<i>kernhandeling</i>	<i>frequentie</i>	<i>tijd in min.</i>	<i>tarief in €</i>	<i>totaal in €</i>
het jaarlijks opsturen van aangifteformulieren en veldkeuringsformulieren	4.200	30	30,60	64.260
het ontvangen en begeleiden van controleurs van NAK bij controles en keuringen	20.000	165	30,60	1.683.000
het ontvangen en beoordelen van resultaten van de onderzoeken door NAK	20.000	15	30,60	153.000
totaal				1.900.260

Bij Keuringen Naktuinbouw zijn in totaal circa 165 fte's betrokken. Dit valt onder te verdelen in:

- circa 50 fte keuringen (keurmeesters, administratie)
- circa 42 fte laboratoria (monsteronderzoek)
- circa 30 fte proefaccommodatie/rassenregistratie
- circa 9 fte kwaliteitsmanagement
- circa 34 fte ondersteunende diensten.

Verschillen in administratieve lasten

Uit tabel 4 en tabel 5 blijkt dat er een verschil is van ruim 7 miljoen euro in administratieve lasten veroorzaakt door keuringen en controles door Naktuinbouw en keuringen en controles door de NAK. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door de frequentie waarmee bedrijven gekeurd en gecontroleerd worden. Zo ligt de bezoekfrequentie van Naktuinbouw tussen de 1-2 maal per jaar en de 25-26 maal per jaar. Bij de NAK keuringen en controles echter zijn er bedrijven die dagelijks bezocht worden. Daarnaast verschilt de tijdsduur van de controles en keuringen tussen Naktuinbouw en NAK. Sommige bedrijfsbezoeken duren slechts een half uur, terwijl andere bezoeken een hele dag in beslag kan nemen.

2.3 Overzicht administratieve lasten

In de voorgaande paragrafen is een raming gemaakt van de administratieve lasten die voortkomen uit de huidige ZPW. In tabel 6 is een overzicht gegeven van de onderzochte informatieverplichtingen en de raming van de omvang van de administratieve lasten. De totale administratieve lasten uit de huidige ZPW bedragen ruim 11 miljoen euro.

tabel 6 overzicht administratieve lasten huidige ZPW (2001), afgerond op duizendtallen

<i>informatieverplichting</i>	<i>omvang administratieve lasten in €</i>
aanvragen van Kwekersrecht	71.000
aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen	10.000
aanvraag tot het in verkeer brengen van bosbouwrasen	nvt
aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen	42.000
controles en keuringen NAK	9.180.000
controles en keuringen Naktuinbouw	1.900.000
totaal	11.203.000

3 Effecten voor bedrijven van het wetsvoorstel ZPW

3.1 Verbetervoorstellen en aanpak van effectmeting

In de MDW-rapportage 'Met recht gekweekt' worden vier knelpunten in de ZPW geconstateerd waarop verbetervoorstellen zijn geformuleerd. Het betreft de volgende aanbevelingen:

- 1 loskoppeling verlening van kwekersrecht en toelating tot het verkeer;
- 2 vereenvoudiging van aanvraagprocedure kwekersrecht en toelating tot het verkeer (één-loket-gedachte);
- 3 verbetering van rechtsbescherming, handhaving en toezicht;
- 4 verduidelijking van bevoegdheden in de ZPW.

De laatste twee punten hebben weinig gevolgen voor de administratieve lasten voor bedrijven en zijn eerder rechtskundige verbeteringen van de ZPW dan een manier om de administratieve lasten voor bedrijven te verminderen. De eerste twee aanbevelingen van de MDW-werkgroep hebben wel gevolgen voor de administratieve lasten. Voor de effectmeting voor bedrijven is de volgende aanpak toegepast.

Het voorstel om één aanvraagpunt te creëren voor zowel de aanvraag van kwekersrecht als de aanvraag tot toelating in het verkeer heeft een aantal voordelen die al dan niet de administratieve lasten verminderen:

- vereenvoudigde aanvraagprocedure; in plaats van bij twee verschillende instanties, twee aanvragen in te dienen kan nu worden volstaan met één aanvraag bij één instantie;
- een kortere doorlooptijd van de aanvragen door de verduidelijking in de besluitvorming en de verbeterde mogelijkheid om gegevens uit de onderzoeken voor beide aanvragen te kunnen gebruiken;
- een verbeterde consistentie tussen de verschillende procedures en onderzoeken; nu kan het bijvoorbeeld nog voorkomen dat het RKO-onderzoek (voor aanvraag van het Kwekersrecht) een andere uitkomst heeft dan het DUS-onderzoek (ten behoeve van de B-lijst).
- verminderde 'irritatie' bij ondernemers doordat nu één instantie als contact optreedt.

De vereenvoudigde aanvraagprocedure leidt tot een afname van de aanvraagtijd; hetzelfde geldt voor de situatie dat onderzoeksgegevens voor meerdere aanvraagprocedures gebruikt kunnen worden (er dient dan slechts éénmaal plant- of teeltmateriaal aangeleverd te worden). De aanvraagtijd en het leveren van het onderzoeksmateriaal zullen niet veel verminderen, aangezien bepaalde gegevens nu eenmaal geleverd dienen te worden en per soort aanvraag (kwekersrecht en toestemming tot het in verkeer brengen) verschillen. Bovendien is er alleen sprake van een afname van de administratieve last wanneer beide aanvragen tegelijkertijd worden ingediend. Op basis van de frequenties wordt geschat dat in ongeveer 700 gevallen per jaar zowel een kwekersrecht wordt aangevraagd als een aanvraag wordt ingediend tot het in verkeer brengen van handelswaar. Afhankelijk van het type toelating (aanvraag van kwekersrecht in combinatie met een aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen, of aanvraag van kwekersrecht in combinatie met een aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen) zal de aanvraagtijd afnemen. In de huidige situatie duurt de aanvraag (en het aanleveren van materiaal voor onderzoek) bij de aanvraag van kwekersrecht in combinatie met een aanvraag tot het in verkeer brengen van landbouwgewassen 95 minuten, en duurt de aanvraag van kwekersrecht in combinatie met een aanvraag tot het in verkeer brengen van groenterassen 105 minuten. Door het wetsvoorstel zullen deze tijden kunnen afnemen tot 75 minuten in het eerste geval en 85 minuten in het tweede geval. Dit levert een reductie op van ongeveer 7.100 euro, op een totale last van 122.000 euro voor het aanvragen van kwekersrecht en aanvragen tot het in verkeer brengen van handelswaar. Dit betekent een reductie van bijna 6 procent.

De verkorting van de doorlooptijd van de aanvragen, de verbeterde consistentie tussen de verschillende onderzoeken en de afname van de 'irritatie' bij ondernemers doordat ze nu nog maar bij één instantie hun aanvragen hoeven in te dienen leiden niet tot een afname van de administratieve last. Ondanks dat het geen vermindering van de administratieve last oplevert voor bedrijven, heeft het wetsvoorstel zowel voor de bedrijven als voor het ministerie en de uitvoeringsinstellingen belangrijke voordelen. De inzichtelijkheid en verminderde doorlooptijd zijn ook in economisch opzicht een belangrijk voordeel voor bedrijven, die alleen niet tot uiting komen in de omvang van de administratieve last.

In het wetsvoorstel zijn geen veranderingen opgenomen met betrekking tot de controles uitgevoerd door NAK en Naktuinbouw. Er is voor de effectmeting dan ook van uitgegaan dat de omvang van de administratieve lasten als gevolg van deze controles gelijk blijft. De totale lastenreductie voor bedrijven als gevolg van het wetsvoorstel ZPW bedraagt daarmee 7.100 euro, zo'n 0,6 procent van de totale administratieve last uit de huidige ZPW. De administratieve lastenvermindering komt met name ten goede aan kwekers.

Conclusie

Hoewel de vermindering van administratieve lasten door de verbeterpunten beperkt blijft tot een kleine 1 procent van de totale administratieve lasten van de ZPW, zijn er voor de ondernemingen die te maken hebben met de ZPW een flink aantal verbeteringen te verwachten naar aanleiding van de wetswijziging ZPW. Doordat de definitie van administratieve lasten zich beperkt tot de directe tijd dat een ondernemer bezig is met het uitvoeren van administratieve handelingen worden niet alle effecten van de wetswijziging ZPW zichtbaar in een administratieve lastenvermindering. Belangrijke knelpunten die in het MDW-project 'Met recht gekweekt' naar voren zijn gekomen en die met het wetsvoorstel verbeterd worden leiden niet tot een afname van de directe tijd, maar wel tot een afname in irritatie bij ondernemers en een afname in doorlooptijd van de aanvragen. Deze verkorting van de doorlooptijd kan voor ondernemingen wel economische voordelen hebben omdat ze sneller teeltmateriaal in het verkeer kunnen brengen. Bovendien leidt het wetsvoorstel ook tot een verbetering voor de overheid. Zij kunnen efficiënter omgaan met onderzoeksresultaten en kunnen klantvriendelijker werken. Het voorkomt tegenstrijdigheden in de onderzoeksresultaten wanneer verschillende onderzoeken worden verricht voor de verschillende resultaten en leiden de juridische wijzigingen tot een verbetering van rechtsbescherming, handhaving en toezicht en een verduidelijking van bevoegdheden in de ZPW.

4 Samenvatting

Tabel 7 geeft een samenvattend overzicht van de antwoorden op de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in hoofdstuk 1.

tabel 7 overzicht onderzoeksvragen

<i>onderzoeksvraag</i>	<i>antwoord</i>
wat is het aantal aanvragen van kwekersrecht bij de Raad voor het Kwekersrecht?	797 aanvragen
wat is het aantal bedrijven dat kwekersrechten aanvraagt?	niet bekend, geraamd op enkele honderden
wat is het aantal fte's werkzaam bij de Raad voor het Kwekersrecht?	4,5 fte
wat is het aantal keuringen en controles uitgevoerd door NAK en Naktuinbouw?	aantal keuringen van de NAK is niet bekend, aantal uren besteed door bedrijven aan keuringen is geraamd op 300.000 uur aantal keuringen door Naktuinbouw: 20.000
wat is het aantal fte's dat gemoeid is met de keuringen en controles uitgevoerd door NAK en Naktuinbouw?	NAK: 270 fte Naktuinbouw: 165 fte
wat is het aantal bedrijven dat door het wetsvoorstel geraakt wordt?	ongeveer 200 à 250 bedrijven de 10.200 bedrijven aangesloten bij NAK en Naktuinbouw worden niet geraakt door het wetsvoorstel omdat voor hen de wet niet wordt aangepast
wat zijn de categorieën bedrijven die door het wetsvoorstel geraakt worden?	kwekers pootgoedtelers, telers van zaaizaden, bloemisterijsector, groentegewassensector en boomkwekerijsector worden niet geraakt door het wetsvoorstel omdat voor hen de wet niet wordt aangepast
wat zijn de effecten voor de administratieve lasten van het wetsvoorstel voor de bedrijven? Hierbij wordt gekeken naar:	
- de administratieve lasten in de huidige situatie	omvang van de administratieve lasten in de huidige situatie bedraagt € 11.203.000
- een effectmeting voor de toekomstige situatie op basis van het wetsvoorstel (besparingen voor het bedrijfsleven)	een besparing van € 7.100 (0,6 procent)
- een overzicht van de informatieverplichtingen	aanvraag van kwekersrecht (Rassenregister) aanvraag tot in het verkeer brengen keuringen en controles door NAK en Naktuinbouw
- het uurtarief voor de bedrijven	€ 30,60

Bijlage I Berekenmethodiek Mistral®

Inleiding

In de loop der jaren heeft EIM het Meetinstrument Administratieve Lasten (Mistral®) ontwikkeld. Mistral® is een concept om de kosten van wettelijke informatieverplichtingen van bedrijven en uitvoeringsorganisaties te meten. Dit gebeurt door de vertaling van wettelijke verplichtingen naar berichtenverkeer en werkprocessen. Het berichtenverkeer en de werkprocessen worden onderscheiden naar mate van voorkomen en kosten.

Ter bescherming van de naam Mistral® in relatie tot het beschreven concept is Mistral® als merknaam gedeponeerd. Concreet betekent dit dat een concurrent geen gebruik mag maken van het merk in combinatie met de gegeven omschrijving.

De naam Mistral® zal in het vervolg vergezeld gaan van het ®-teken van 'registered trademark' en komt er dan als volgt uit te zien:

MISTRAL® **INFORMATION TRANSFER COSTS**

Hierna worden de basisprincipes van het kostenmodel toegelicht. Achtereenvolgens komen aan de orde:

- 1 algemeen
- 2 het bericht als basisconcept
- 3 het Classificatiesysteem Administratieve Handelingen (CASH)
- 4 de kostenparameters
- 5 de administratieve infrastructuur
- 6 de werking van het kostenmodel.

Algemeen

In een sociale welvaartsstaat verwachten de burgers dat de overheid zorg draagt voor sociale zekerheid, een leefbaar milieu en goede arbeidsomstandigheden. Tevens wensen burgers adequate voorzieningen in de gezondheidszorg, het onderwijs, de infrastructuur enzovoort. Voor de financiering van deze voorzieningen dient de overheid op een rechtvaardige manier belasting te heffen. De wensen van de burgers worden expliciet tijdens het proces van de politieke democratie. Via de politieke democratie worden de overheid taken (verplichtingen) opgelegd en instrumenten (bevoegdheden) aangereikt, die haar in staat stellen deze verwachtingen waar te maken. Deze taken en bevoegdheden zijn neergelegd in het bestuursrecht.

Via het bestuursrecht legt de overheid op haar beurt verplichtingen op aan burgers en bedrijven met het oog op het realiseren van de genoemde verwachtingen ten aanzien van sociale zekerheid, milieu enzovoort. Deze verplichtingen betreffen voor een belangrijk deel de regulering van het gedrag van burgers en bedrijven: 'gij zult deze handeling verrichten of juist nalaten'. Ook verplicht de overheid burgers en bedrijven informatie te verstrekken over hun gedrag of de resultaten van dit gedrag. Het zijn met name de informatieverplichtingen voor bedrijven en de daarmee verbonden nalevingskosten waar de onderhavige studie zich op richt.

Met als rechtsgrond de bepalingen in het bestuursrecht legt de overheid aan het bedrijfsleven en aan burgers verplichtingen op tot het doen of nalaten van handelingen of gedragingen, en daarnaast verplichtingen om over die handelingen en gedragingen informatie te verschaffen. De eerste soort verplichtingen noemen we inhoudelijke verplichtingen, welke refereren aan het voldoen aan een als maat-

schappelijk waardevol geachte norm. De tweede soort verplichtingen, welke refereren aan het informeren over het gedrag ten opzichte van die norm, noemen we informatieverplichtingen. Burgers en bedrijven krijgen met dergelijke verplichtingen te maken zodra zij deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

Het bericht als basisconcept

Waarom berichten?

Kosten zijn onbepaald zonder nadere aanduiding. Kosten moeten worden gerelateerd aan enige handeling, enig object of resultaat, waaromtrent men nader geïnformeerd wil zijn. In het kostenmodel worden de kosten gerelateerd aan berichten. In het berichtenverkeer tussen de uitvoeringsinstanties komen de verschillende werkzaamheden naar voren. De kosten voor deze werkzaamheden, de uitvoeringskosten, worden toegerekend aan berichten. Het bericht fungeert als kostendrager in het kostenmodel.

Wat is een bericht?

Een bericht is binnen het kostenmodel gedefinieerd als: 'elke boodschap die wordt uitgewisseld tussen de uitvoeringsinstanties en andere betrokken partijen, waardoor de uitvoeringsinstanties hun werkzaamheden kunnen verrichten.'¹

De boodschap kan verschillende vormen aannemen. Het kan gaan om formulieren/documenten, maar ook om telefonisch contact of een controle van de inspectie. In toenemende mate worden berichten elektronisch uitgewisseld.

De omvang/frequentie van het berichtenverkeer is een van de factoren die medebepalend zijn voor de uiteindelijke uitvoeringskosten. Voor de omvang van het berichtenverkeer is het van belang onderscheid te maken tussen berichten die betrekking hebben op de uitvoeringsinstantie (vast) en berichten die betrekking hebben op afzonderlijke eenheden, zoals medewerkers van uitvoeringsinstanties en bijvoorbeeld verzekeren.

Het Classificatiesysteem Administratieve Handelingen

In de vorige paragraaf is uiteengezet dat het bericht het basisconcept vormt in het kostenmodel. Berichten worden geproduceerd door bepaalde administratieve handelingen of deelhandelingen te verrichten. Ten behoeve van Mistral[®] is daarom een classificatiesysteem van administratieve handelingen, CASH, ontwikkeld.

Doel van dit classificatiesysteem is om per bericht aan te kunnen geven welke typen/soorten (deel)handelingen moeten worden verricht om het betreffende bericht te produceren. In termen van Mistral[®] is een bericht een min of meer unieke combinatie van (deel)handelingen. Het is evident dat administratieve (deel)handelingen, zoals beschreven in CASH, in principe niet bericht-specifiek mogen zijn, maar zo veel mogelijk generiek van aard dienen te zijn.

Binnen CASH worden bijvoorbeeld de volgende typen/soorten handelingen met enkele daaronder vallende deelhandelingen onderscheiden:

Kostenparameters

De kosten per administratieve (deel)handeling worden opgebouwd uit een aantal elementen:

- 1 de benodigde tijd voor het voldoen aan (deel)handelingen:

¹ Het kunnen eveneens berichten zijn die binnen uitvoeringsinstanties worden uitgewisseld (bijvoorbeeld interne informatievoorziening van eigen medewerkers).

- 2 de loonkosten¹;
- 3 de overige kosten². Dit is een opslagpercentage voor indirecte arbeidskosten en voor materiële kosten.

In het voorgaande is ervan uitgegaan dat bedrijven/uitvoeringsinstanties alle administratieve handelingen zelf verrichten. In de praktijk is dat niet zo: bedrijven/uitvoeringsinstanties kunnen (delen van) hun administratie uitbesteden. Er is dan ook een voorziening om hiermee rekening te houden. In het model wordt eveneens per deelhandeling, indien relevant, een prijs vastgesteld als deze deelhandeling wordt uitbesteed.

Administratieve infrastructuur

De administratieve infrastructuur is nodig omdat het in de praktijk niet haalbaar en nodig is om het kostenmodel toe te passen bij elk individueel bedrijf of elke individuele uitvoeringsinstantie. In het kostenmodel worden de uitvoeringskosten berekend per cluster uitvoeringsinstanties. Per cluster uitvoeringsinstanties wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de uiteenlopende wijzen waarop uitvoeringsinstanties berichten produceren. Daarbij gaat het om aspecten als:

- 1 zelf administreren of uitbesteden;
- 2 de wijze van aanleveren, de informatiedrager: papier (formulieren), digitaal (tape, floppydisk), elektronisch (EDI).

De werking van het kostenmodel

Zoals al eerder aangegeven, is de basisgedachte van het model dat wet- en regelgeving bedrijven/uitvoeringsinstanties verplichtingen oplegt die uitmonden in berichten tussen partijen. De uitvoeringskosten die samenhangen met het berichtenverkeer bestaan uit structurele, jaarlijks terugkerende kosten en eenmalige aanpassingskosten. Dergelijke kosten³ - aanpassing software, studiekosten, bezoek congres e.d. - worden op dezelfde wijze in het model vastgelegd als de structurele, jaarlijks terugkerende uitvoeringskosten. Alleen worden deze eenmalige aanpassingskosten per handeling niet vastgelegd in het Classificatiesysteem Administratieve Handeling.

¹ Ook wel aangeduid als (intern) tarief, zie bijlage II voor een nadere toelichting op het tarief.

² Onder overige kosten worden structurele, jaarlijks terugkerende indirecte kosten verstaan. Het betreft zowel indirecte arbeidskosten als materiële kosten. Voorbeelden hiervan zijn het volgen van cursussen, de benodigde inwerkijd bij nieuwe software, kosten van installatie van de nieuwe software, kosten van huisvesting en hardware.

³ Om misverstanden te voorkomen: dit zijn andere kosten dan de jaarlijks terugkerende overige kosten.

De structurele, jaarlijks terugkerende uitvoeringskosten van uitvoeringsinstanties worden berekend volgens de formules:

kosten verplichting = aantal berichten x kosten bericht kosten bericht = aantal deelhandelingen x tijd deelhandeling x tarief¹.

¹ Om de overige of indirecte kosten die worden gemaakt te verrekenen, wordt het tarief verhoogd met een opslagpercentage, zie bijlage II voor een nadere toelichting op de bepaling van het tarief.

Bijlage II Bepaling van het tarief

De hoogte van het tarief is voor de gehele agrarische sector gelijkgesteld. Om de hoogte van het tarief te bepalen, wordt in de Mistral[®]-methode aangesloten bij het loonkostenonderzoek van het CBS.

Het interne tarief (waarbij de ondernemer zelf de administratieve handelingen verricht) is opgebouwd uit twee componenten (voor de vergelijkbaarheid met ondernemers uit andere sectoren worden bij het berekenen van het interne tarief tevens werkgeverslasten meegenomen):

- loonkosten, zoals gedefinieerd door het CBS (loonkostenonderzoek), bestaan uit de volgende onderdelen:
 - direct loon, ofwel kaal loon plus bijzondere beloningen (vakantiegeld, gratificaties, tantièmes);
 - wettelijke sociale lasten, werkgeverspremies, werknemersverzekeringen, OHT, werkgeverspremie pensioen, e.d.;
 - contractuele sociale lasten (CAO);
 - overige sociale lasten (kosten woon-werk, etc.).
- opslagpercentage interne overhead, bestaat onder meer uit:
 - kosten werkplek
 - personeelsvoorzieningen
 - aflossingen
 - investeringen.

Het gewaardeerde loon (CAO-loon, inclusief werkgeverslasten) van een ondernemer in de agrarische sector, bedraagt 20,40 euro¹. Het opslagpercentage van de interne overhead is, conform andere administratievelastenonderzoeken, genormeerd op 50 procent. Het genormeerde interne tarief voor de primaire sector komt hiermee op 30,60 euro per uur. Dit tarief is tevens gehanteerd voor kwekers en vermeerderaars.

¹ 20,40 euro is het gemiddelde van het gewaardeerde loon van een ondernemer uit de Landbouw-CAO en de Tuinbouw-CAO. Deze tarieven worden tevens gebruikt door het LEI in zijn studies naar inkomens in de agrarische sector.